

Nieuwsbrief

Stuurgroep PVC & Ketenbeheer jaargang 16 nummer 2 - september 2004

LCA STUDIE EUROPESE COMMISSIE:

GEEN REDEN DISCRIMINATIE PVC

DE EUROPESE COMMISSIE HEEFT EEN STUDIE GEPUBLICEERD OVER DE LEVENSCYCLUSANALYSES VAN PVC EN VAN DE BELANGRIJKSTE ALTERNATIEVE MATERIALEN. DE BELANGRIJKSTE CONCLUSIE IS DAT PVC EVEN GOED SCOORT ALS ENIG ANDER MATERIAAL. ELK MATERIAAL HEEFT DAARBIJ WEL EEN AANTAL STERKERE EN ZWAKKERE PUNTEN. ER IS VOLGENS DE ONDERZOEKERS GEEN REDEN PVC OP EEN AFWIJKENDE WIJZE TE BEOORDELEN DAN ANDERE MATERIALEN.

het volgens de onderzoekers van belang te kijken naar de specifieke toepassing waarin een materiaal wordt vergeleken. Bijvoorbeeld PVC flessen in vergelijking met PET flessen. PE Europe toont aan dat bij het vergelijken van materiaaltoepassingen over het algemeen geldt dat geen enkel materiaal op alle criteria beter scoort. Deze uitkomst bevestigt het standpunt van de PVC industrie als het gaat om LCA vergelijkingen. Jean-Pierre De Grève, voorzitter van Vinyl 2010: "We zijn zeer tevreden met de belangrijkste conclusie van dit onafhankelijke onderzoek van de Europese Commissie. Het toont aan dat er geen reden is voor discriminatie van PVC. Het is jammer dat de onderzoekers de LCA studie niet hebben uitgebreid met de sociale en economische aspecten van de materialen. De focus ligt nu op het milieuaspect, terwijl de economische en sociale factoren naar onze mening medebepalend zijn om te komen tot een evenwichtig ketenbeleid."

Antwoord

Een tweede hoofdconclusie van de PE Europe studie is dat niet alleen de productiefase van een materiaal bij de LCA moet worden meege-

Vervolg op pagina 2

De studie van de Europese Commissie naar LCA levenscyclusanalyses (LCA) is een uitvloeisel van het in 2000 door de Commissie gepubliceerde 'Green Paper on PVC', waarin de diverse milieu- en gezondheidsaspecten van PVC in kaart werden gebracht. Om het onderzoek was gevraagd door het Europees Parlement dat meer inzicht wenste in de achtergronden van de milieu impact van PVC in vergelijking met andere materialen. Voor de Commissie is dit een belangrijke stap in een lang proces om te komen tot een goed gefundeerd beleid ten aanzien van PVC. Of, gezien de genuanceerde uitkomsten van de studie, misschien wel het juist niet formuleren van specifiek beleid. Jacob Bouwma, coördinator van de Stuurgroep PVC & ketenbeheer: "Wij zijn blij met dit onderzoek en de voor PVC positieve resultaten daarvan. Het kan dienen ter ontkrachting van de negatieve uitspraken die nog steeds worden gedaan door milieu-activisten, en diverse

politici en overheidsdienaren. Dergelijke uitspraken hebben geleid tot ongefundeerde weerstand tegen onder meer de toepassing van diverse PVC producten en de toekenning van ecolabels aan producten die PVC bevatten."

Conclusie

De studie is uitgevoerd door een internationaal consortium onder leiding van PE Europe GmbH, een bedrijf ontstaan vanuit de Universiteit van Stuttgart. Er is anderhalf jaar aan gewerkt. De onderzoekers hebben vijftig bestaande LCA studies geanalyseerd. Er werd onder meer gekeken naar diverse toepassingen: ramen, vloeren, dakbedekking, kabels, verpakkingsmaterialen, speelgoed en medische toepassingen. Het PE Europe rapport toont de zinloosheid aan van algemene vergelijkingen van PVC met andere materialen. Het is onmogelijk te stellen dat PVC beter of slechter is dan een materiaal X of Y. Om een conclusie te trekken is

wogen, maar ook de gebruiks- en afvalfase. Alleen dan kan een evenwichtig antwoord worden gegeven op de vraag: 'welk materiaal is voor deze specifieke toepassing het meest milieuvriendelijk'. Jacob Bouwma van de Stuurgroep PVC & Ketenbeheer onderschrijft deze conclusie: "De milieuprestaties in de gebruiks- en afvalfase zijn onder meer afhankelijk van hoe lang een product meegaat en de recyclebaarheid. Neem als voorbeeld PVC-

buizen: die hebben een zeer lange levensduur en aan het eind daarvan kan het residu weer worden toegepast in nieuwe buizen".

Nu de PE Europe studie is afgerond, kan de Europese Commissie haar zogeheten 'Horizontale Initiative' afsluiten en haar 'Communication on PVC' uitbrengen. In laatstgenoemd stuk legt de Europese Commissie haar visie en definitieve beleid ten aanzien van PVC vast. Jacob Bouwma

tot slot: "Naar het Communication Paper wordt al lang uitgezien. Met het beschikbaar komen van de resultaten van deze studie moet het voor de Europese Commissie gemakkelijker worden haar ei (eindelijk) te leggen. Wellicht is de uitkomst dat er helemaal geen speciaal beleid voor PVC nodig is. Kwam onze toenmalige milieu-minister De Boer medio jaren negentig al niet tot dezelfde conclusie ten aanzien van de chloor-keten-industrie?"

PUBLICATIE PROGRESS REPORT 2004:

EUROPESE PVC INDUSTRIE DUURZAAM OP KOERS

DE EUROPESE PRODUCENTEN EN VERWERKERS VAN PVC EN STABILISATOREN- EN WEEK-MAKERFABRIKANTEN, VERENIGD IN VINYL 2010, HEBBEN ONLANGS HET PROGRESS REPORT 2004 GEPUBLICEERD. DIT RAPPORT GEEFT EEN OVERZICHT VAN DE ONTWIKKELINGEN ROND HET VOLUNTARY COMMITMENT IN HET JAAR 2003. HET VOLUNTARY COMMITMENT BOUWT VOORT OP DE BESTAANDE PRINCIPES VAN RESPONSIBLE CARE EN BEVAT IN EEN TIENJAREN-PLAN INITIATIEVEN TOT VERBETERING VAN DE MILIEUPRESTATIES IN DE GEHELE PVC KETEN. HET PROGRESS REPORT 2004 TOONT AAN DAT HET AFGELOPEN JAAR ONDER MEER OP HET GEBIED VAN MONITORING EN TRANSPARANTIE BELANGRIJKE STAPPEN ZIJN GEZET.

Alfons Buekens

De Europese PVC industrie investeert in het kader van Vinyl 2010 fors in afvalverwijdering, recycling, onderzoek en ontwikkeling. Ondanks de mindere economische omstandigheden bedroegen de uitgaven door Vinyl 2010 en haar leden in totaal € 4,4 miljoen.

Dit is een marginale daling ten opzichte van 2002, maar de verwachting is dat de uitgaven op het terrein van de diverse projecten dit jaar substantieel zullen stijgen. David Thompson, voorzitter van Vinyl 2010: "Dit is het vierde jaar dat we met Vinyl 2010 de integrale benadering van

de Europese PVC industrie gestalte geven. We kunnen trots zijn op de resultaten tot nu toe. Het feit dat we er in geslaagd zijn in 2003 de doelstelling te halen om 25 procent van de producten die ingezameld kunnen worden - afval van bijvoorbeeld raamprofielen, dakbedekkingsmateriaal en buizen - te recyclen, is zonder meer een succes te noemen. Het toont aan dat we op de goede weg zijn de doelstelling van 50 procent recycling in 2005 te halen."

Er zijn ook goede resultaten te melden op het terrein van feedstock- en mechanische recycling. Als twee positieve voorbeelden noemt Thompson projecten van RSG-90/Stignaes (zie kader) en Dow/BSL. Dit laatste betreft een feedstock-recyclingproject in het Duitse Schkopau bij Leipzig, waar op grote schaal diverse typen PVC afval kunnen worden verwerkt. De resultaten tot nu toe zijn zeer bemoedigend. Het Nederlandse project REDOP (Reduction of iron ore in blast furnace plants by plastic from waste) heeft in 2003 enige vertraging opgelopen, maar de verwachtingen voor de nabije toekomst zijn positief (zie kader).

Monitoring Commissie

Om de vorderingen van Vinyl 2010 te verifiëren is in 2003 een onafhankelijke Monitoring Commissie geïnstalleerd. De eerste vergadering vond plaats op 11 juni 2003 in het gebouw van het Europees Parlement in Brussel. De commissie is samengesteld uit vertegenwoordigers van de lidstaten en de vakbeweging, alsmede leden van het Europees Parlement en van de Europese Commissie. De commissie bestaat uit twaalf

REDOP: KUNSTSTOF VERVANGT COKES IN HOOGOVEN

Een Vinyl 2010 project met een duidelijk Nederlandse kleur is het Redop-project van de Vereniging Milieubeheer Kunststofverpakkingen (VMK) in samenwerking met DSM-research en Corus. Dit project heeft in 2002 aangetoond dat er goede technische en economische mogelijkheden zijn om gemengd kunststofafval afkomstig van huishoudens te gebruiken ter vervanging van cokes in de staalindustrie.

Bij het Redop-project (REDuction of Ore by Plastics) wordt het kunststofafval geschikt gemaakt als brandstof ter vervanging van cokes bij de productie van ruw staal. Vergeleken met het verbranden van kunststofafval als restfractie in

een AVI zijn de milieubelasting en de kosten lager. Belangrijke voorwaarde voor de staalindustrie bij het gebruik van een secundaire grondstof in de hoogoven, is dat dit een hoog koolstofgehalte heeft en zeer weinig chloor en zware metalen bevat. Dit betekent onder meer dat papier en chloor verwijderd moet worden.

Subsidie

Eind 2002 werd het besluit genomen om 10 ton Redop-materiaal (korrels) te produceren ten behoeve van een grootschalige praktijkproef bij Corus. Door de aanzienlijk hogere en niet begrote kosten van de productie was het noodzakelijk een subsidie aan te

vragen. In het kader van het programma 'Energiebesparing door innovatie' werd een subsidie verkregen. De productie van Redop-materiaal - in een pilotplant met een iets andere configuratie dan die waarin het proces werd ontwikkeld - werd kort na de start in november 2003 vanwege verstoppingen gestaakt. Na onderzoek en aanpassing van de procesvoering werd de productie van Redop-korrels in juni 2004 met succes hervat. Naar verwachting kan in de tweede helft van 2004 het praktijkexperiment met 10 ton Redop-materiaal starten. Bij dit experiment wordt vooral gelet op het gedrag van de kunststofdeeltjes wanneer deze in de warme zones van de hoogoven komen.

STIGNAES-FABRIEK IN HERFST 2004 OPERATIONEEL

De recyclingfabriek van het Deense Stignaes-project opent precies volgens schema deze herfst de deuren. Al vanaf september 2003 wordt PVC afval ingezameld ter herverwerking. Stignaes maakt tijdens het recyclingproces gebruik van hydrolyse en pyrolyse.

De eigenaar van het Stignaes-project is het Deense bedrijf RGS 90. Sinds 2001 werkt RGS 90 aan dit hydrolyse-proces. Het uitgangspunt is om alle soorten PVC afval te kunnen recyclen. Het proces bevat twee hoofdlijnen. Hydrolyse bij een temperatuur van 250 graden Celsius met de toevoeging van natronloog, waardoor natriumchloride en een gedechloriseerd bestanddeel worden verkregen. De natriumchloride-oplossing wordt gezuiverd zodat het in zee kan worden geloosd zonder enige belasting voor het milieu. Uit het gedechlorideerde bestanddeel wordt door pyrolyse (thermische ontleding) een organische, vloeibare fase (olie) verkregen, plus een vast residu waarin zich de anorganische bestanddelen van het afvalmateriaal bevinden. De olie kan worden gebruikt als basismateriaal voor de petrochemische industrie; het vaste residu is geschikt om bijvoorbeeld

mee te zandstralen. De haalbaarheid van Stignaes werd aangetoond voor 200 ton PVC afval, waaronder kabels en vloerbedekking. De positieve resultaten hebben er toe geleid dat de capaciteit van de installatie is verhoogd naar 40.000 ton PVC afval per jaar. Dit zou kunnen groeien naar 100.000 ton.

Erkenning

Het afgelopen jaar is een belangrijke stap gezet in de verdere ontwikkeling van Stignaes. De Europese

Commissie heeft het proces officieel tot recycling benoemd. De Deense milieautoriteiten (Danish Environmental Protection Agency) oordeelde voor de term 'chemical destruction'. De erkenning van de Europese Commissie voor Stignaes als recyclingproject is bijzonder belangrijk voor de economische levensvatbaarheid van het project. Door het predikaat 'recycling' wordt het gerecyclede PVC afval straks niet fiscaal belast, wat anders wel het geval zou zijn geweest.

leden onder wie: professor Alfons Buekens van de Vrije Universiteit van Brussel; Conceptio Ferrer, lid van het Europees Parlement; Bernd Lange, lid van het Europees Parlement; Patrick Hennessy, lid van de Europese Commissie; David-Grant Lawrence, lid van de Europese Commissie. Er zijn een aantal NGO's uitgenodigd plaats te nemen in de Monitoring Commissie, maar tot nu toe zonder resultaat. Professor

Alfons Buekens is voorzitter van de Monitoring Commissie: "Het simpele feit dat er een Monitoring Commissie zoals deze bestaat, geeft de ernst aan waarmee de industrie Vinyl 2010 neemt. Ik ben bijzonder gelukkig met de inbreng van leden van buiten de industrie. Hun rol is belangrijk om van Vinyl 2010 een succes te maken. Het feit dat we tot nu toe NGO's niet hebben kunnen betrekken bij ons werk, laat onverlet dat we dit

blijven proberen. Je mag veronderstellen dat het werk van Vinyl 2010 - duurzame ontwikkeling maken tot een praktische realiteit - hun interesse wel moet wekken."

De activiteiten van de Monitoring Commissie kunnen worden gevolgd via de website van Vinyl 2010: www.vinyl2010.org. Ook het volledige Progress Report 2004 is hier te vinden.

WIMBLEDON KIEST VOOR DAK VAN PVC

Vanaf 2009 hoeft Wimbledon zich niets meer aan te trekken van het typisch Britse weer: het centre court is dan voorzien van een hydraulische overkapping. De architecten hebben gekozen voor een PVC dakconstructie, die in tien minuten open of dicht kan. Belangrijkste argumenten om voor PVC te kiezen: het is licht, flexibel, makkelijk toepasbaar, duurzaam en heeft een scherpe prijs. De kwaliteit van het gras wordt door de constructie niet beïnvloed. Een airco waarborgt de conditie van de spelers en de toeschouwers.

PVC MAAKT GLAS ONBREEKBAAR

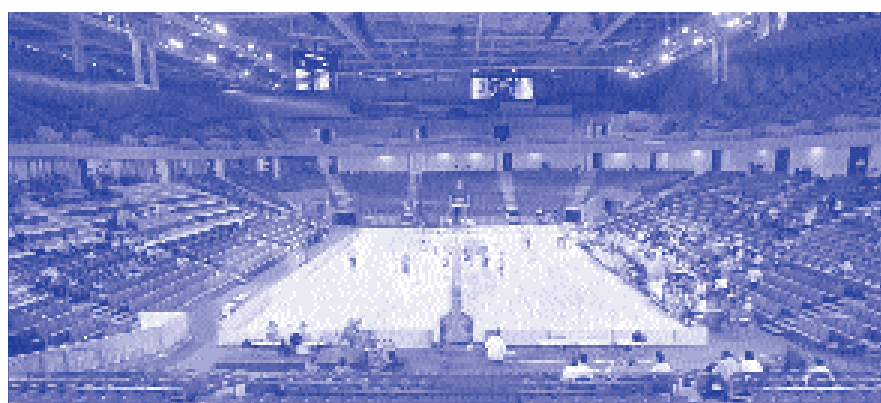
Een PVC harnasje voor glazen flessen, zo laat de uitvinding van het Zweedse IB Plast zich het beste omschrijven. Door de glazenflesjes een bad te geven in PVC ontstaat een ijzersterke combinatie, die vrijwel onbreekbaar is. Aangezien de PVC coating 0,5 mm dun is, blijft het flesje transparant. Dit maakt het bijzonder geschikt voor medische toepassingen.

SCOUBIDOUTOWTJES: VOEDSEL EN WAREN AUTORITEIT GISPT GREENPEACE

Greenpeace heeft afgelopen zomer voor een storm in een glas water gezorgd rond de bij de jeugd zo populaire scoubidoutouwtjes. De milieubeweging trok van leer tegen de touwtjes vanwege de vermeende giftigheid van de aanwezige weekmakers in de kunststof. Voor even was de paniek compleet. Maar na een risicobeoordeling die de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) - in samenwerking met het RIVM - heeft gedaan, bleek ook dit onrustverhaal naar het rijk der verhalen te kunnen worden doorverwezen. De conclusie van de VWA was glashelder: scou-

bidoutouwtjes zijn NIET gevaarlijk voor de gezondheid. De weekmakers (ftalaten) die in het plastic verwerkt zitten, komen slechts in zeer kleine hoeveelheden vrij. Deze hoeveelheden zijn niet schadelijk voor de gezondheid, ook niet bij kleine kinderen. In de beoordeling van het risico is de VWA uitgegaan van zogenaamde worst-case scenario's. Zo is bijvoorbeeld gekeken naar de

situatie waarbij peuters tot 3 jaar drie uur per dag op een touwtje sabbelen. Onderzoek toont aan dat de ftalaten ook in dat geval geen risico voor de gezondheid vormen. Overigens is voor peuters sabbelen op plastic touwtjes niet verstandig met het oog op verstikking. De fabrikant moet op de verpakking aangeven dat het speelgoed niet bedoeld is voor kinderen jonger dan 3 jaar.

PVC AANWEZIG TIJDENS SPELEN IN ATHENE

Meedoen is belangrijker dan winnen. Tijdens de Olympische Spelen in Athene was PVC in vrijwel alle geledingen van de sport vertegenwoordigd. Van de vloeren en de schoenen tot aan de tribunes en de tenten. Goud werd er niet gewonnen, maar het internationale podium was er wel: PVC voldeed aan alle limieten.

COLOFON

De Nieuwsbrief PVC is een uitgave van de Stuurgroep PVC & Ketenbeheer. De Nieuwsbrief verschijnt drie keer per jaar.

UITGAVE Stuurgroep PVC & Ketenbeheer
Postbus 420, 2260 AK Leidschendam
telefoon: (070) 44 40 685
fax: (070) 44 40 686
e-mail: contact@pvcinfo.nl

EINDREDACTIE Cesar Moerman
Communicatie, Joppe

FORMGEVING Pim Smit, Amsterdam

DRUK LenoirSchuringSpelthuis bv, A'veen